

ناصر صبحی

برنامه‌های کمیسیون فرهنگی شورای فرهنگی همیشه جزو موارد انتقادی بوده است. جان کلام، نبودن و ندیدن موارد زیربنایی، فرهنگساز، عدم توجه جدی به برنامه‌های بلندمدت و نکات این چنینی است. رویکرد غالب در این کمیسیون موارد مقطعی یا هادهای مالی و در نهایت برنامه‌های مناسبی بوده است. چند نام پیش و در دومین سال شورای پنجم، حسن خدایی به عنوان رئیس کمیسیون فرهنگی شورا تعیین شد. خدایی عضو شورای فرهنگ عمومی شهرستان است؛ به عنوان نماینده امه جماعت دبیر کار گروه تخصصی شورای فرهنگ عمومی نیز هست. او دیپلم علوم تجربی را در سیرجان می‌گیرد و سال ۶۹ وارد حوزه علمیه می‌شود و تا سال ۸۳ یعنی ۱۴ سال در قم تحصیل می‌کند. در درس خارج، به مدت چهار سال شاگرد مدرسه عالی نظیر مکرام شیرازی، سبحانی، جولای عاملی و فاضل لنکرانی بوده است. از تالیفات سال ۷۰ تدریس را نیز شروع می‌کند. از ابتدای تاسف تا دانشگاه سابقه تدریس دارد. چندین دوره در تربیت معلم قرآن در سیرجان مربی بوده. اجازه پوشیدن لباس روحانیت را نیز دارد اما می‌گوید تنها در سفرهای کر بلان، هارابه نمی‌کند.

چستا
از آسفالت کوچه بیشتر استفاده می‌شود یا خیابان؟
خیابان.
آسفالت کوچه زودتر خراب می‌شود یا خیابان؟
کوچه.
یک کوچه و خیابان را هم‌زمان آسفالت می‌کنند اما کوچه زودتر خراب می‌شود چون مرتب از خانه‌ها آب به کوچه ریخته می‌شود، از خودرو روغن و بنزین می‌ریزد و به تدریج آسفالت خراب می‌شود اگر مردم بدانند آسفالت از پول خودشان است، هم خودشان روی حفظ آسفالت حساس می‌شوند و هم دیگران را به حفظ آسفالت تشویق می‌کنند.

نحوه سنجهش موثر بودن پیوست فرهنگی و ضمانت اجرایی آن چیست؟
بحث فرهنگی به اخلاق هم مرتبط است. اخلاق، ضمانت اجرایی انبوی ندارد برعکس علم حقوق که ضمانت اجرایی دارد به همین دلیل در بحث فرهنگی نمی‌توانیم ضمانت اجرایی بکنیم، البته برخی قوانین هم وجود دارد که در این بحث‌ها می‌تواند کمک کند. مثلا گفته‌اند اگر خدایی آب خیاطش را در کوچه رها کند، قانونی هست که بیايند و اشعاب آبش را قطع کنند اما نظر اخلاقی و فرهنگی مانعی توانیم ضمانت بیاوریم. خیلی وقت‌ها حرف نمی‌تواند فرهنگی را عیبت نکند. من برعکس شما معتقدم چون بشر ذاتا خودخواه و تنبیل است، جز با وجود موضوعی مثل جریمه نمی‌توان به تنهایی یک فرهنگ را اجا نناخت. به طور مثال مردم آلمان صرفا چون با فرهنگ هستند، قوانین رفتاری می‌گذارند. بلکه جریمه‌های بسیار سنگین باعث شد که آنچه به رعایت شوند و بعد به تدریج فرهنگ‌ساز می‌شوند.

چرا کمیسیون فرهنگی مستقیما این مسئولیت را برعهده گرفت؟
چون از نظر قانون طرح باید از طریق شهرداری به شورای آب شود. مصوبه مستقیم شورا هیچ قانونی ندارد. **نظرتان در مورد موسیقی چیست؟**
(باخنده) رفتید سراغ اتفاق فرستی می‌خواستم در این مورد صحبت کنم. ما سه نوع موسیقی از دیدگاه اسلام داریم. یک نوع قطعا حلال است که اکثریت قریب بر اتفاق مراجع همین نظر را دارند. یک نوع موسیقی هم قطعا حرام است و شکی در حرمتش نیست. یک نوع موسیقی هم هست که شبه‌حکام هستند. آن‌چه که عمدتا مراجع تقلید ما در تشخیص حرام و حلال موسیقی مطرح می‌کنند این است که تشخیص حرام و حرام بودن به عهده مکلف است. مراجع تقلید فقط معیار و کلیت را می‌گویند در جزئیات وارد نمی‌شوند مثلاً روی دست شما جوهر ریخته و می‌پرسی آیا وضو من صحیح است؟ مرجع می‌گوید ما معیار را می‌گوییم و معیار این است که ما باید به پوست دست برس. حالا تشخیص به عهده مکلف است. در موسیقی مرجع تشخیصی می‌گوید اگر موسیقی محرک شد، یعنی من این‌جا نلتسمت و اصلا توجهی به موسیقی ندارم اما خود به خود همراه موسیقی حرکاتی انجام می‌دهم. این موسیقی می‌شود موسیقی محرک که پس این موسیقی حرام است. یک سری موسیقی‌ها برای همه محرک هستند و یک سری برای هیچکس محرک نیست. یک سری هم برای برخی افراد محرک است اما برای برخی نیست.

شما موسیقی زیاد گوش می‌دهید؟
حقیقتش من خیلی اهل موسیقی نیستم. برنامه خاصی آن چنانی نبوده که تحویل بنده بدهند. یک سری برنامه‌ها در دستور کار بود مثل زنده نگاهداشتن یاد دکتر صادقی با باقی مشاهیر سیرجان یا بحث خواهر خلودگی سیرجان با لنگر و ده مطرح است. **در حوزه چه کارهای فرهنگی انجام شده؟**
ساخت موزه و اختصاص بودجه **در این مدت شما چه برنامه‌ها افزوده‌اید؟**
مهم‌ترین کار همین بحث پیوست فرهنگی بود. **چه کسی از آن تهیه خواهد کرد؟**
پیش‌فک دادیم. شورای فرهنگی شهرداری تشکیل شد و جناب آقای حسینی را هم به عنوان مسئول منصوب کردند. ایشان طرح‌های مصوب شهرداری یا در حال اجرا را بررسی و پیوست فرهنگی را آماده کنند. **با کمیسیون شورا موازی کاری نخواهد شد؟**
طرح را باید آماده کنند و بیابند شورا تا شورا مصوب کند.

چرا کمیسیون فرهنگی مستقیما این مسئولیت را برعهده گرفت؟
چون از نظر قانون طرح باید از طریق شهرداری به شورای آب شود. مصوبه مستقیم شورا هیچ قانونی ندارد. **نظرتان در مورد موسیقی چیست؟**
(باخنده) رفتید سراغ اتفاق فرستی می‌خواستم در این مورد صحبت کنم. ما سه نوع موسیقی از دیدگاه اسلام داریم. یک نوع قطعا حلال است که اکثریت قریب بر اتفاق مراجع همین نظر را دارند. یک نوع موسیقی هم قطعا حرام است و شکی در حرمتش نیست. یک نوع موسیقی هم هست که شبه‌حکام هستند. آن‌چه که عمدتا مراجع تقلید ما در تشخیص حرام و حلال موسیقی مطرح می‌کنند این است که تشخیص حرام و حرام بودن به عهده مکلف است. مراجع تقلید فقط معیار و کلیت را می‌گویند در جزئیات وارد نمی‌شوند مثلاً روی دست شما جوهر ریخته و می‌پرسی آیا وضو من صحیح است؟ مرجع می‌گوید ما معیار را می‌گوییم و معیار این است که ما باید به پوست دست برس. حالا تشخیص به عهده مکلف است. در موسیقی مرجع تشخیصی می‌گوید اگر موسیقی محرک شد، یعنی من این‌جا نلتسمت و اصلا توجهی به موسیقی ندارم اما خود به خود همراه موسیقی حرکاتی انجام می‌دهم. این موسیقی می‌شود موسیقی محرک که پس این موسیقی حرام است. یک سری موسیقی‌ها برای همه محرک هستند و یک سری برای هیچکس محرک نیست. یک سری هم برای برخی افراد محرک است اما برای برخی نیست.

شما یک سمت موقت دارید. ممکن است سال دیگر عضو کمیسیون فرهنگی نباشید یا سال بعدش در شورا انتخاب شوید چه تضمینی وجود دارد روش یا برنامه‌های فرهنگی شما ادامه پیدا کند؟
چون این‌ها مصوبات شورا است. خیلی از کارهایی که انجام می‌شود بر اساس مصوبات سال‌های قبل است. **زمانی که مسئول کمیسیون فرهنگی شدید، چند برنامه بلندمدت به شما تحویل داده شد یا حداقل پیش‌بینی شده بود؟**
پیوست فرهنگی شما در مورد آسفالت

گفت‌وگو با رییس کمیسیون فرهنگی شورا

خط قرمز ما خط قرمز شرعی است



حسن خدایی، رییس کمیسیون فرهنگی شورا / عکس: امین ارجمند | پاسارگاد

یکی از انتقادهای که به اعضای شورا و به خصوص اعضای کمیسیون فرهنگی وارد است، این است که ما این افراد را در کنسرت موسیقی، سالن سینما یا تئاتر نمی‌بینیم. چطور ممکن است عضو شورا این برنامه‌ها نباشد و اهمیت به حضور ندهد اما ناهیه طرفدار از فرهنگ و هنر داشته باشد؟

از یک جهت ممکن است بنده اهل فرهنگ باشم اما مثلا با موسیقی خیلی سر و کاری نداشته باشم. نه این که بی‌اهمیت باشد اما به موضوعات دیگر بیشتر توجه دارم. فرهنگ منحصر در موسیقی نیست و بخش کوچکی از آن است. ما می‌گوییم فرهنگ همان چیزی است که به شکل بزرگ‌ها عمومی در افراد تشکیل می‌گیرد و در جامعه ظهور پیدا می‌کند.

پس جزو مخالفان موسیقی هم نیستید؟
خیر، اتفاقا ما چندین مصوبه در زمینه موسیقی داشتیم. در مورد خیلی از برنامه‌های موسیقی که در خواست داده‌اند، به شهرداری مجوز داده شده تا بابت بخر، توزیع و حمایت کند.

آخرین باری که به تئاتر رفتید؟
در دبیرستان خودم با برخی از دوستان تئاتر بازی می‌کردیم. مدتی هم بنده عضو هیات زاینیتی تئاتر سیرجان بودم که خاطرم هست در آن دوران که با دوستان دیگر عضو بودیم، حنا اجرای یک تئاتر را ممنوع نکردیم. بله، جاهایی را تذکر می‌دادیم که مثلا این قسمت را تغییر بدهید تا بازناتب منفی نداشته باشد. اما یک مورد از هم از اجرا منع نکردیم. در مورد این که گفتید آخرین بار کی به تئاتر رفتید، از آن تاریخ - خروج از هیئت زاینیتی - متأسفانه دیگر فرصتی که می‌خواهیم بوزم تئاتر بینیم، نداشته‌ام. چون تئاتر شبها اجرا می‌شود و من معمولا عصرها و شب‌ها به خاطر دفتر خانگی که دارم، درگیر مراسم‌های عقد و عروسی هستم و این فرصت‌ها از دست می‌دهم.

شما در امور فرهنگی مشاور هم دارید؟
بله آقای دکتر لیوژن خواجوی طبق مصوبه اخیر شورا به عنوان مشاور فرهنگی شورا هستند. **یکی از انتقادهای که به کمیسیون فرهنگی این است که علی‌رغم دعوت از هنرمندان برای شنیدن نظرات، چندان با نظرات کارشناسی حرفه‌ای، منسجم، دارای برنامه‌های مدون با قابلیت اجرایی میانه‌ای ندارد.**

دلایل این که ما با مشورت همه اعضا به سمت مشاور فرهنگی رفتیم و همچنین بحث شورای فرهنگی شهرداری را مطرح کردیم همین موارد بود. **نشر قابل دفاع منتشر می‌شود، اما مانند کسور، در سیرجان هم جایگاه‌هایی وجود دارند که در**

در کولمبنت معمولا آن‌چه که بیشتر مورد نظر قرار می‌گیرد، مناسبت‌هاست. یعنی برای هر مناسبت یک سری برنامه اجرا می‌شود که باید بازخوردش را بینیم. زیرا ممکن است ما برنامه کولمبنت تعریف کنیم اما بازخورد و نتایج‌اش، کولمبنت نباشد مثلا ایام باید توجه کنیم ایام نوروز است، در میان منته، بیشتر بحث همان پیوست‌های فرهنگی است و در بلندمدت، اما مثلا با موسیقی خیلی سر و کاری نداشته باشم. نه این که بی‌اهمیت باشد اما به موضوعات دیگر بیشتر توجه دارم. فرهنگ منحصر در موسیقی نیست و بخش کوچکی از آن است. ما می‌گوییم فرهنگ همان چیزی است که به شکل بزرگ‌ها عمومی در افراد تشکیل می‌گیرد و در جامعه ظهور پیدا می‌کند.

پس جزو مخالفان موسیقی هم نیستید؟
خیر، اتفاقا ما چندین مصوبه در زمینه موسیقی داشتیم. در مورد خیلی از برنامه‌های موسیقی که در خواست داده‌اند، به شهرداری مجوز داده شده تا بابت بخر، توزیع و حمایت کند.

آخرین باری که به تئاتر رفتید؟
در دبیرستان خودم با برخی از دوستان تئاتر بازی می‌کردیم. مدتی هم بنده عضو هیات زاینیتی تئاتر سیرجان بودم که خاطرم هست در آن دوران که با دوستان دیگر عضو بودیم، حنا اجرای یک تئاتر را ممنوع نکردیم. بله، جاهایی را تذکر می‌دادیم که مثلا این قسمت را تغییر بدهید تا بازناتب منفی نداشته باشد. اما یک مورد از هم از اجرا منع نکردیم. در مورد این که گفتید آخرین بار کی به تئاتر رفتید، از آن تاریخ - خروج از هیئت زاینیتی - متأسفانه دیگر فرصتی که می‌خواهیم بوزم تئاتر بینیم، نداشته‌ام. چون تئاتر شبها اجرا می‌شود و من معمولا عصرها و شب‌ها به خاطر دفتر خانگی که دارم، درگیر مراسم‌های عقد و عروسی هستم و این فرصت‌ها از دست می‌دهم.

شما در امور فرهنگی مشاور هم دارید؟
بله آقای دکتر لیوژن خواجوی طبق مصوبه اخیر شورا به عنوان مشاور فرهنگی شورا هستند. **یکی از انتقادهای که به کمیسیون فرهنگی این است که علی‌رغم دعوت از هنرمندان برای شنیدن نظرات، چندان با نظرات کارشناسی حرفه‌ای، منسجم، دارای برنامه‌های مدون با قابلیت اجرایی میانه‌ای ندارد.**

دلایل این که ما با مشورت همه اعضا به سمت مشاور فرهنگی رفتیم و همچنین بحث شورای فرهنگی شهرداری را مطرح کردیم همین موارد بود. **نشر قابل دفاع منتشر می‌شود، اما مانند کسور، در سیرجان هم جایگاه‌هایی وجود دارند که در**

ازای گرفتن هزینه‌ها از نویسندگان، اثر او را منتشر می‌کنند، برای تشخیص سره

یعنی هرچه تعداد صفحات بیشتر باشد، مبلغ هدیه بیشتر می‌شود؟

موضوع و محتوا که می‌گویم به این خاطر است که گاه فرد تعداد صفحات زیادی نوشته اما نتوانسته موضوع را در بیابورد. اما گاه فرد رفته تحقیق کرده و منابع فراوان داشته این دویا یکدیگر فرق می‌کنند.

پس دست‌پبندی کرده‌اید؟
بله. حنا تیز را هم در تعیین مبلغ هدیه مدنظر قرار می‌دهیم. عمده بودجه شهرداری، عمرانی است. مانعی توانیم کتاب چاپ کنیم، ما فقط به عنوان تشویق این مبلغ را پرداخت کنیم. البته یک سری شاخص که گفتیم، داریم تا کتاب را بررسی کنیم تا ببینیم لیاقت چاپ داشته یا کاغذ اسراف کرده

بودجه شما چقدر است؟
بودجه سال ۹۸ که تمام شده ۶۰۰ میلیون تومان بوده اما تا الان ۸۰۰ میلیون تومان هزینه شده

۲۰۰ میلیون اضافه از کجا آمده؟
اصلاح ردیف بودجه **چقدر هزینه‌های جاری تان است؟**
ما در بحث فرهنگی هزینه‌های جاری آن چنانی لحاظ نمی‌کنیم. این بودجه فرهنگی شهرداری است. مثلا وقتی می‌خواهیم به یک کتاب ۲ میلیون تومان داده می‌رود این مبلغ را ما که نمی‌پردازیم. ما مصوب می‌کنیم، می‌رود کمیته تطبیق و فرماناری، تأیید که شد می‌رود شهرداری و شهرداری پرداخت می‌کند.

این ۸۰۰ میلیون تومان خرج چه مواردی شده؟

لیست کامل را باید از حسابداری شهرداری بگیرید. یک مورد که قبلا گفتیم، رسیدن به بارها در هنگام رفتن است. یک سری کارهای روتین‌هایی هم انجام بدهیم. به نظرم تالیلهای راهنمایی و راهنمایی که در سطح شهر است، خیلی نواقص دارد. گاهی به نظرم اصلا تابلو ندارند.

چرا در سیرجان کتابخانه مجهز و استاندارد مرکزی نداریم؟ چرا شورا در این رابطه اقدامی انجام نمی‌دهد؟
بحث کتابخانه مرکزی هم در شورای فرهنگ عمومی مصوب شد و چند سال پیگیری هستند و از طرفی شهرداری زمین را در اختیار اداره کتابخانه قرار داد که به عنوان زمین کتابخانه مرکزی استفاده شود و یک خیر هم پیگیری ساختن است. امیدواریم زودتر ساخته شود اما متأسفانه بودجه‌ای به آن تعلق نگرفته و توسط خیرین داد ساخته می‌شود.

کمیسیون فرهنگی نمی‌تواند کمکی کند؟

شهرداری از نظر بودجه فرهنگی محدودیت دارد و نمی‌تواند خودش مستقیما کتابخانه بسازد. گرچه در حدود ۲۰ کتابخانه کوچک در سطح شهر داریم که از بودجه شهرداری به ساختمان کمک شده. نیم‌صد بودجه شهرداری مربوط به کتابخانه‌هاست که هر سال واریزی می‌شود. یک مورد دیگر که در کمیسیون فرهنگی مصوب شد، بحث حمایت از نویسندگان سیرجانی است. قبلا هم بود مبلغ ۶۰۰ هزار تومان به نویسندگان سیرجانی هدیه داده می‌شد. ما این مصوبه را اصلاح کردیم، به این شکل که به حسب کتاب و محتوا و صفحات، حداکثر تا ۳ میلیون تومان هدیه به نویسندگان سیرجانی یانویسندگان می‌دهیم. هر مورد سیرجان نویسنده داله شود.

خبر اما در برنامه‌های مذهبی، طرح مباحث مذهبی بر سایر مباحث اجتماعی و فرهنگی می‌چربد
آن‌چه که مهم است این است که حدود قرمز

شرعی را رعایت کنیم. در این صورت هیچ مشکلی نداریم. **ماجرای حامد زمانی به کجا رسید؟**
حقیقتش من در هنگام اجرای ایشان حضور نداشتم. شب عید بود و به خاطر چند جلسه عقد و ازدواج باید می‌رفتم. برخی دوستان گفتند اجرای زنده داشته و برخی گفتند لقب خوبی بوده آن‌چه که مدنظر ما بود با آن چه انجام شد تفاوت زیادی داشت. انتقادهای زیادی داشتیم. با توجه به کم‌کاری‌ها و ایراداتی که در کار دیدیم، تقاضا دادم کل برنامه لغو شود. چون آن‌چه ما می‌خواستیم که در شان مردم سیرجان و عبد غدیر باشد، نبود. اما گفتند بالاخره ایشان را دعوت کردیم و توی راه است و نمی‌شود بگوییم بزرگ در از طرفی به مردم هم اعلام شده و منتظر اجرای برنامه‌ها هستند. نه صندلی به تعداد پیش‌بینی شده بود، نه برنامه آن چنانی بود. نه به نوعی کل انجام شده بود.

شما نقدی هم به نوشته‌ها داشتید یا به ماجرای سگ‌های ولگرد و معتقد هستید کلام و تفکر شما به طور صحیح منتقل نشد خوشحال می‌شویم دیدگاه دقیق شما را درج کنیم.

اتفاق در این موضوع هم یکی از نکاتش بحث فرهنگی ماجراست و مردم هم می‌تواند کمک کنند. خیلی از افراد بنا به سلیقه به نگداری حیوانات علاقه دارند. در این‌جا ما از طرفی سلیقه فرد را داریم، از طرفی مسائل اسلام را داریم و از طرف دیگر حقوق اجتماعی است. فراد غیر مسلمان هم حضور داشته باشند اما حق زندگی دارند و اسلام هم دستور داده حقوق‌شان رعایت شود. وقتی من می‌خواهم از حیوانی نگداری کنم، دو موضوع مطرح می‌شوند. اول این که خولند چه می‌گویند آیا حق دارم به خاطر لذتی که از صدا یا کارهای این حیوان می‌برم، آزادی او را محدود کنم یا بگیرم؟ مورد بعدی این که آیا من با نگه‌داری از این حیوان حقوق دیگران را ضایع نمی‌کنم. ما باید دستورالعمل‌ها و حقوق مردم را در نظر بگیریم و از خودمان برسیم تا حقوقی که می‌توانیم و اجازه داریم سلیقه خودمان را اعمال کنیم. موضوع دیگر حیواناتی هستند که در سطح شهر با ما هم‌بستی دارند. این‌ها هم حقوقی دارند اما جاهایی حقوق این حیوانات در تعارض با حقوق انسان‌ها قرار می‌گیرد در حد متعالی این حیوانات همیشه در جامعه بودند. اما مشکلی هم ایجاد نمی‌شد اما گاهی جمعیت یک گونه از این‌ها افزایش پیدا می‌کند و در نتیجه توازن به هم می‌خورد. یکی از مشکلات ما افزایش جمعیت سگ‌ها هستند که باعث نگردنی مردم شده‌اند و شهرداری باید جمع کند. پیمانکاری گرفته شده و دارد زحمت می‌کشد اما نتوانسته آن‌طور که باید و شاید جمع‌آوری کند. یعنی هر چه جمع می‌کند، به نظر نمی‌آید جمعیت سگ‌ها کم شده باشد. نمودی دیگر، یکی از دلایل مهم بروز این معضل این است که در سطح شهر غایب کافی برای سگ‌ها وجود دارد. سگ‌ها هم بومیانی قوی‌ای دارند و دنبال غذا به شهر می‌آیند. سایت شهرداری کار خوبی بود اما نواقص زیادی دارد. شهرداری باید دقت کند که جمع‌آوری و نگه‌داری به نحو درست انجام شود. بله، مواردی که شرح و قانون اجازه می‌دهد که حیوان مبتلا به بیماری‌های خاص و مضر توسط مرگ با ترجم از بین برود اما باقی باید همان‌طور که قبل استفاده هستند، استفاده شوند. شهرداری قرار است جایی را در آخر پایلور قانی در نظر بگیرد تا آن‌هایی که غذای اضافه می‌آورند و می‌خواهند به حیوانات بدهند، ببینند و تحویل بدهند. رستوران‌ها و هتل‌ها می‌توانند غذایی که دیگر قابل استفاده نیست را جمع کنند و در این محل تحویل دهند. یعنی در سطح شهر غذایی نباشد. شهرداری قرار است پیمانکاران بیشتری برای جمع‌آوری بگیرد. طرف دیگر از مردم خواهش می‌کنیم در سطح شهر غذای ندهند. در مورد سگ‌ها، نکته‌ای است که در اسلام همه به رفتار مناسب و ظلم نکردن و رفتن حق حیات حیوانات جز حیوان‌های مودی سفارش شده‌اند اما در عین حال هر چه پوشیم یا بکنیم، شوند نگارانی ش معنی ندارد. اما احکام شرعی باید رعایت شود. نمی‌شود بیابوند توی خانه سر سفره، اتاق خواب، پذیرایی یا بپزند. خانه مردم نباید یک جلبنه‌نگار که در جلبه‌همه‌جا بپزند. گاهنگار کنیم

شهادت یاداش تلاش بی وقفه او در همه‌ی این سالیان بود. امام‌خانه‌ای (مدظلای العالی)

